

Tandori Dezső

HÁROM AJÁNLÁS

A gesztenyefák rendje

Ellsworth Kelly festő úrnak

A gesztenyefa-rendek, vagy a gesztenyefák
maguk valami rendben: egy párizsi Bakony
erdején, ahogy átmész egyívú hidadon
a lópálya felé, csekély zuhatagát

ahol e híd patakja állóvízből fakasztja
állóvíz-másikává, és ring a békalencse,
egy fánál belelátasz valamiféle rendbe,
fönn gesztenyefalombba, ábráiba alatta

egy táblán, évre év láttad a helyi fák
választéka szerinti „teljes” összevezését
törzs-barnáknak, levél-tenyereknek, a végképp
kört járó vonalat, a lég indázatát,

ahogy az elevenből lejjebb szökken a látvány
oktató sűrűlése: „Ezek vagyunk” – ahogy
ember foghatja fel... De ez a rend egyre fogy,
nem járok Párizs-erdőn, Vincennes Bakonya-árnyán,

csak képzelem, a víz hogy zuhog és forog,
ahogy egyenesük a visszaszületésbe
– közelebb a halál –, csak hídjukról lenézve
zárják gesztenyefákba-nem-nyíló lábnyomok.

Ahogy e vadludak

...hogyan nincs is a világon Dánia

Ahogy e vadludak nem a múltkoriak már,
és a város felett, míg most a szemem ellát,
inkább galambraj úzi játékait riadtan,
megyek a tévedésből a másik tévedésbe,
és bármi azonosság e tévedés egésze,
a hídi út is inkább az, hogy tegnap kihagytam
egy átlaglátogatást, a néma égi villát,
alaphangját, mit a térbe a V alak tár:

ahogy ez – múlik minden, múlik ugyan, de ez sincs,
céltalan rögzülő változások a felhők,
a válók, összetorlók, eztán és azelőtt,
a nap, hogy lebukott onnét, ahova feljött,
a tér, ahogy lemásolná nem örök idő;
csoszogsz bölcselmeden, arra biztat, na, *leggyints*,
mint a vadlúd, a szárny pár; próbáld, senki se jár;
hogy biztosan nem is vagy soha az, amit ekképp,
vagy másképp, elhihetsz, habozz, mint a király-
fi, életben maradhatsz, senki se tölti kedvét

azzal, hogy igazaddá teszel akármi képzet
mintát, vagy széttöröd, darabbá, az egészet,
csak úgy – hogy *egy* maradjon, amiben semmi részed.

Poe Hollójának

A címbe így kerülsz, fekete címerállat,
hogy végszavadban immár nem rejtőzik ajánlat,
minden ide-odától felmentesz, nem idézel
föl senkit-semmit, és éppígy el sem odázol
semmit-senkit. „Soha már” végzel az egészsel,
nézel költőd után, nyelje el az a távol,
melynek nincs netovábbja: a velünk született
Nagy Semmi, bár törekvő torz-valónk jeleket
keres rá, így akarván mind többet: veszni fog,
de addig is e Romlás lidércével ragyog.

– – – És míg e verssel itt épp behúznám Azt Az Ajtót,
a konyhából kiáltást hallok:

„Kéred a sajtot?!”

Kálnoky László

RÉSZLETEK EGY ÖNÉLETRAJZBÓL (II)

(LÁZAS CSILLAGON)

Akik közülünk 1948 vége felé akarták kiadatni köteteiket, valahonnan valakik, nem tudom, kik, már letiltották. Én rendszeresen publikáltam '45 és '48 között, főképpen a *Magyarok*ban, s mint mondtam, az *Újhold*ban is, a *Válasz*ban is, sőt az *Új Idők*ben is jött versem – de '49-től '56-tal bezárólag egyetlen versem se jelent meg. Éppen akkor, '56 kora őszén kért tőlem a *Csillag* versszerkesztője, Szabó Ede verset. Akkor volt, hogy